

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa,
Kossuth-utca 16. szám.

Telefonszám: 150.

Hirdetések díjszabás szerint

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyedévre . . . 3 K 50 f.

Vidéki előfizelőknek havonta
50 fill. bélyegköltéssel több.

Megjelenik mindennap
délután 5 órakor.

Gr. Pongrácz Ferenc bűnügye.

Kassa, dec. 21.

A belügyminiszter megsemmisítette Abauj-Torna vármegyei határozatát, amely a gróf Pongrácz Ferenc elleni büntető feljelentés megtételére. A belügyminiszter rendeletét egész szövegében közöljük: *mellékelve.*

Magyar Királyi Belügyminiszter. Szám ad: 126933. 11-a. 1905. Folyó évi nov. hó 27-én tartott bizottsági közgyűlésében 684 14757 szám alatt hozott határozatában egyebek között utasította a tisztifőügyészt, illetve ennek akadályoztatása esetén a tisztialügyészt, hogy gróf Pongrácz Ferenc főispán ellen azon okból mivel folyó évi november hó 17-én a vármegyei székházának főispáni helyiségeit karhatalommal foglalta el, hatóság elleni erőszak és lakvétség, illetve hivatalos hatalommal való visszaélés miatt a büntető feljelentést haldéktalanul tegye meg és a mennyiben a közbíró a vád képviselőjét nem vállalja úgy a pótmagánvádat a vármegye nevében és képviselőjében vegye át. A törvényhatósági bizottságnak ezen határozatát az 1886. XX. t. c. 10. §-ában adott jogom alapján felülvizsgálván, annak gróf Pongrácz Ferenc főispán ellen a büntető feljelentés megtételét elrendelő részét, a fent idézett törvényszakasz alapján megsemmisítem.

Meg kellett semmisítenem a szóban lévő határozat fent hivatkozott részét, mert a törvényhatósági bizottságnak nem állott jogában ily irányú határozatot hozni, a mennyiben 117927/1905. szám alatt kiadott rendelettel felhatalmaztam és felhívom gróf Pongrácz Ferenc főispánt, hogy az esetben, ha a vármegye alispánja nem fogantatósítaná, a főispáni helyiségeknek a főispán rendelkezésére bocsátása iránt ugyan csak 117927/905 szám alatt a vármegyei közönségéhez intézett rendeletet, a vármegyei székházán lévő főispáni helyiségeket csendőri karhatalommal nyitassa fel és vegye használatba, tehát a főispán a karhatalom igénybe vételénél felsőbb rendeltetést járván el, hivatalos kötelességét teljesítette. Miről a vármegyei közönségét további megfélemlítő eljárás végett értesítem. Budapest, 1905. évi december hó 19-én. Kristóffy s. k.

A vizsgálóbíró által ezen bűnperben hozott végzés már reámutatott arra, hogy a belügyminiszternek törvényes joga nincsen ezen rendelet megsemmisítésére, mert az 1886. XXI. t. c. 10. §-a csak oly határozatokkal szemben biztosítja neki ezen jogot, amelyeket a hatóság illetéktelenül vagy törvényellenesen hozott, már pedig saját autonómiáját, közönségeit és vagyonát ért és az anyagi büntető törvények szerint büntetendő cselekmények illetékesen csak a hatóság kereshet bírói s egyélt s a megsértett jogbiztonságnak etégtételt s törvényes joga a törvényhatóságnak ehhez épen úgy megvan, mint bárkinek, akit jogsérelem ért.

A belügyminiszter törvényes hatáskörének korlátait hivatalba lépte óta legkevésbé sem respektálja, nemcsak saját törvénytelen rendeleteit hajítja végre a rendelkezésére álló fegyveres erővel, nemcsak az ellenkező de szigorúan törvényes állásponton álló tisztikar és sajtóra szabaddítja ügyészeit és rendőrségét, de megrettenve a független bírói határozatokban megnyilatkozó lesújtó ítéletektől, ma már a független bíróság kezét is bekötni akarja, s amíg egyrészt ügyészei segítségével a bűnösöket a bíróság karjaiból kiragadni akarja, addig másrészt lehetetlenné akarja tenni neki azt is, hogy büntető feljelentések tehetőek legyenek.

A miniszter ezen gonosz szándéka sikerülni nem fog, mert megsemmisítő rendeleteit a kötelelességüket ismerő tisztifőügyészek figyelembe venni nem fogják, s annak törvénytelenségét — amint azt a vizsgálóbíró már kimondotta — a független bíróság minden fokon kimondani fogja és a vármegyének a bünvádi eljárás teljes lefolytatásához való jogát s tisztifőügyészeknek a miniszter által el nem vonható kapcsolati jogát megállapítani fogja.

A miniszter rendelkezésének egyedüli indokál az, hogy gróf Pongrácz Ferenc az ő felhatalmazása alapján követvén el büntetendő cselekményeit hivatali kötelességét teljesítette és nem büntethető.

A miniszter nagy megsemmisítő buzgalmában megfélemlített arról, hogy *törvényes* kötelességet azon tisztviselő nem teljesít, aki bár felettes hatósága rendelkezésére büntetendő cselekményt követ el, mert csak a törvényes hatáskörben kiadott törvényes rendeletek végrehajtása kötelező, s büntettek elkövetésének következményei alól felettes hatóság rendelete nem mentesít.

Saját bírója senki sem lehet és így a jelen esetben felbujtóként szereplő belügyminiszter sem vonhatja el büntetését a független bíróság ítélezése alól, mert törvényeink értelmében nem a belügyminiszter, de a büntető bíróság feladata annak megállapítása büntetendő cselekményt képez-e valamely vád tárgyává tett cselekmény s büntethető-e annak elkövetője.

A belügyminiszter nyugodt lehet, a független bíróság a vármegyei feljelentését el fogja utasítani, ha a miniszter felfogása jogos, helyes és törvényes, minthogy azonban érzi és tudja a bekövetkezendő lesújtó ítéletet, a törvényesség és szemérem teljes elvetésével hatalmi szóval el akarja

némítani a bírói ajkán a várható ítéletet.

Nincs fa, nincs főispán.

A vármegyén tovább dolgoznak.

Elmozdítás dacára hivatalban.

— A Napló tudósítójától. —

Kassa, dec. 21.

A vármegye alkotmányos küzdelméről újabb híreink a következők:

A vármegyén minden csendes.

Abauj-Torna vármegyében a mai napon semmi különösebb nem történt.

A tisztviselők csak ma is úgy végezték teendőiket, mint tegnap s a kilátásba helyezett erőszak ma se jelentkezett. Ferdinándy Béla továbbra is végzi az alispán helyettesi teendőket aktákat szignál s ir alá, nemkülönben rendelkezik az adminisztráció felett.

Érdekes, hogy a múlt szombaton történt elmozdítás dacára ma is a vármegye élén áll s vele különösebb rendszabályokat nem alkalmaznak. Ugyáltszik, hogy a kormány a vármegyékkel szemben eddig teljesített politikai bosszú és üldözöttséggel felhágy s egyelőre vár a további intézkedésekkel.

Ma kellett volna megtörténni egyébként Pappszász József elmozdításának is, aki a főispán által kitűzött határidőn belül egyáltalán nem teljesítette a hozzá intézett felhívásban foglaltakat. Az erőszak e különösnek látszó szünete, mely teljesen ellentétben áll, a hét elején gyors egymásutánban történt elmozdításokkal, alkalmas annak a hírnek az elfogadására, hogy a kormány az erőszakos uton megáll, s a békekísérletek komolyságát azzal óhajtja illusztrálni, hogy egyelőre a megtorlások durva fegyverét nem alkalmazza. Ez azonban merő kombináció lehet még ma, lehet holnap, teljes erővel lép fel az erőszak.

Pongrácz Kassán.

Gróf Pongrácz Ferenc ma reggel Kassára érkezett. A városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén így nem elnökölhetett s az elnöki teendőket tehát Münster Tivadar polgármester végezte.

Jaj, be hideg van.

Ma reggel gróf Pongrácz Ferenc, a mint a vármegyei épületében levő főispáni hivatalba lépett kellemetlen hideg fogadta. A szobák mint a jégverem oly hidegek voltak. A hajdu pedig jelentette, hogy Ferdinándy Gyula alispánhelyettes megtiltotta, hogy a vármegyei fájával fűtsenek. Pongrácz gróf ugyanis eddig, minden megkérdezés nélkül a vármegye tulajdonát képező fával fűtette iroda helyiségét.

Amint ez az alispán helyettes tudomására jutott, nyomban megtiltotta, hogy fát adjanak erre a célra. Pongrácz mit tehetett mást, bosszusan eltávozott s most ismét a Schalkház jól fűtött szobáiból intézi a kormány megbízásait.

Felfüggesztik az összes tisztviselőket.

Tegnap híre járt, hogy a vármegye összes központi tisztviselőit a mai napon felfüggeszti Pongrácz. A tisztviselők pontosan megjelentek a hivatalban s várták az iráskát, de bizony az elmaradt. Ugy látszik, ezeket a híreket azért terjeszti valaki, hogy a tisztviselőket megfélemlítse. Pedig hát rosszul számít, bárki is legyen az, mert Abauj-Torna vármegye tisztviselői kara rendületlenül kitart az alkotmányvédelem mellett s nem hogy hiób hírektől, de a nyers valóságtól sem riad vissza, mint ahogy bizonyítja ezt az elmozdított tisztviselők bátor és hazafias magatartása.

TÁVIRATOK.

— A Napló fővárosi tudósítójától. —

A kormány nem fogadta el a kormány lemondását.

Budapest, dec. 21.

A hivatalos lap ma reggeli rendkívüli kiadása fél 10 órakor jelent meg, egy királyi kéziratot közöl, amely szerint a király Fejérváry lemondását nem fogadja el s azon óhájának ad kifejezést, hogy az összkormány együtt maradjon.

A béketárgyalások folytatódnak.

A kormány lemondásának híre a koalíció köreiben meglehetősen hűvös hangulatot keltett, mert a beavatottak már előre tudták, hogy a király a lemondást nem fogja elfogadni.

Lukács László, volt pénzügyminiszter környezetéből vett értesülés szerint a tegnapi események nem jelentik azt, hogy minden békereményt fel kell adni, mert Lukács ezután is folytatni fogja a békére vonatkozó munkálkodásait.

Kristóffy és Beniczky.

Beniczky Lajos pestmegyei alispán ma délben leiratot kapott Kristóffy belügyi ügyvivőtől, amelyben Kristóffy azt közli, hogy a rendőrséget csak abban az esetben rendelheti ki a vármegyéről, ha az alispán garanciát vállal a rend fentartásáról és arról, hogy a főispán személyét és a főispáni hivatalt semmiféle inzultus nem éri. Beniczky alispán a rendeletre mindezideig nem válaszolt.

Elítélt főszolgabíró.

Budapestről jelentik, hogy Curia Kis Vilmos volt nagyszombati főszolgabíró akit egy patikajogból kifolyólag megvesztegettek, 4 hónapi fogházra ítélté.

Kihallgatáson a királynál.

A király ma délelőtt az általános kihallgatások előtt külön kihallgatáson fogadta Török József volt főispánt, a ki a valóságos belső titkos tanácsosi kinevezést köszönte meg.

Meggyilkolta a fiát.

Déváról jelentik, hogy egy örökösödési per miatt Lubl Simon gazda testvérét és fiát agyonlőtte. A gyilkost a rendőrség le tartóztatta.

Vonatösszeütközés.

Bécsből sürgőnyzik: A 908. sz. Brünn felé haladó személyvonat kisiklott. Több

kocsi összetört. Egy ember meghalt, 8 életveszélyesen megsebesült.

Az orosz forradalom

Pétervár, dec. 21.

A vasúti hivatalnokok sztrájkbizottsága ma kimondta a sztrájkot. Az összes sztrájkoló vasúti alkalmazottakat fegyverrel szeltek fel.

Moszkva, dec. 21. (Saj. tud. táv.) Az általános sztrájk következtében Moszkvában minden forgalom megakadt. A villamos vasut társaság beszüntette üzemét. Az összes üzletek, még a pálinka mérések is be vannak zárva. A sztrájkhoz való csatlakozásukat elhatározták a mérnökök testülete és a posta- és táviró tisztviselők congresszusa is.

Pétervár, dec. 21.

Pétervárott ma éjjel több munkásvezetőt letartóztattak.

Kassa és a választói jog.

Néhány adatt a magyarság szempontjából.

A Kristóffy József belügyminiszter által s az általános választói jogra vonatkozólag kiadott törvényjavaslatról, ma a következő, a statisztikai adatokkal foglalkozó cikket kaptuk. A törvényjavaslat kellő bírálatát fentartjuk a legközelebbi alkalomra, részünkről megjegyezzük, hogy a statisztikai adatokból levont következtetések nem mindegyike fődi ami álláspontunkat, de leadjuk a cikket, mely mint egyéni vélemény is érdekes.

Kassa összes lélekszáma az 1900. népszámlálás szerint 40,102. Ebből magyar 25,996 (64.8%), nem magyar 14,106 (35.2 százalék).

Kassa 20 éven felüli magyar honosságu polgári férfinepessége az 1904. összeírás szerint 7014 főre rug. Ebből magyar 4835 (69%), nem magyar 2179 (31%). Az 1904. évi névjegyzékbe felvett választók száma volt 2542, ami az összes lakosságnak csak 6.3 százaléka, a 20 éven felüli összes magyar honos polgári férfinepességnek pedig 36.2 százaléka.

Az 1904. évi kassai választók közül magyar volt 1859 (81.7%), nem magyar 416 (18.3%); 24 évnél fiatalabb volt 8 választó (mind magyar); irni-olvasni csak 83 nem tudott (10 magyar és 83 nem magyar!).

A 24 éven felüli összes kassai magyar honos polgári férfinepesség (6202 fő), az anyanyelv szerint a következőképen oszlik meg: magyar 4189 (67.5%), német 515 (8.3%), tót 1448 (23.4%).

Ezek közül irni-olvasni tudott 5405 (87.1 százalék).

Ez a szám nagyon fontos, mert a Kristóffy-féle tervezet a választási jogot a 24 éves korhatárhoz és az irni-olvasni tudáshoz kívánja kötni. Mivel Kassa választóinak száma jelenleg 2600 körül ingadozik, az említett reform éppen csak, hogy megkettőznél a választók számát. Ha minden husz éven felüli férfi kapná meg a választói jogot, tekintet nélkül arra, tud-e irni és olvasni, ez ugyanis az ideálisan kortátlan választási jog, a választók száma Kassán 7014-re szöknék föl. Ez tehát a maximális határ.

Az említett 5405 választó anyanyelv szerint így oszlanék meg: magyar 4065 (75.2%), német 486 (9.0%), tót 832 (15.4%).

A Kristóffy-féle tervezet tehát Kassán a magyarság arányát a választók számában

81.7 százalékról 75.2 százalékra, tehát 6.5 százalékkal rosszabbítaná a nem magyarok javára.

A korlátlanul általános választási jog (20 éves korhatár, de az értelmiségi cenzus, vagyis az irni-olvasni tudás mellőzése) a kassai magyarság szempontjából még hátrányosabbnak látszik, mert 7014 választó közül magyar volna 4835 (69%) ellenben nem magyar 2179 (31%).

Ebből tehát nyilvánvaló, hogy *ugy a Kristóffy-féle, mint a korlátlanul általános választási jog hátrányos Kassára nemzeti szempontból*, mert a magyarság arányát 81.7 százalékról 75.2, illetőleg 69 százalékra csökkentené. Nemzeti szempontból csak a magyar nyelv tudásához kötött választói jog felel meg ugy Kassának, mint az országnak. Ha evvel kapcsolatban a jelenlegi 20 éves korhatár megmaradna, *Kassa választóinak száma még nagyobb mértékben növekednék mint Kristóffy javaslata alapján.*

Az állam nyelvének tudásától föltételezett általános választási jog Kassán lényegesen javítaná a magyarság arányát is, amíg Kristóffy tervezete 6.5 százalékkal csökkenti.

Kristóffy statisztikája tendenciózusan részrehajló és egyoldalú. A merőben irreveláns kimutatások sokasága mellett mellőzi az olyan fontos anyagot, mint az összes magyarul irni és olvasni tudók, továbbá az összes magyarul tudók kimutatását törvényhatóságok szerint. Pedig a magyar nemzeti állam szempontjából ez volna a legégettebb, legbiztosabb és legegészszerűbb megoldása az általános választási jog kérdésének. Az említett adatok hiánya dacára is megkíséreljük megállapítani, hány választója volna Kassának, ha a jogosultság mértékül a 20 éves korhatárt és az állam nyelvének tudását állapítjuk meg.

Az 1904. évi kimutatás szerint Kassának 4835, 20 éven felüli magyar anyanyelvű férfi lakosa van. Ehhez számítandók ama 20 éven felüli idegen anyanyelvűek, akik az állam nyelvét megtanulták, tehát jogcímet szereztek a legfontosabb politikai jog gyakorlására. Az 1900. népszámlálás szerint Kassán az idegen anyanyelvűek majdnem 50 százaléka tud magyarul, föltehetjük tehát, hogy 2179 husz éven felüli idegen anyanyelvű lakosának fele, vagyis 1090 tud magyarul. Ezeknek adandó meg a jog.

E két elem együtt 5925 választót adna Kassának, vagyis 520-al többet, mint Kristóffy tervezete, amellel pedig a magyarságnak 82 százalékos arányszámot biztosítana.

Kassára nézve tehát a választók számát nem gyarapítja erősen és a magyarság arányát csökkenti. Ellenben ezekből a hézagos és tendenciózusan csoportosított adatokból is megállapítható, hogy *Kassa választóinak számát az államnyelv tudásához és a 20 éves korhatárhoz kötött általános választói jog gyarapítaná a legerősebben amellel, hogy nemzeti szempontból is a legkedvezőbb.*

HIREK.

Megszurta a feleségét.

Rémes gyilkossági kísérlet zavarta meg ma délben 1 órakor a csendes Harang-utca vidékét. A Harang-utca 2. számú Hauser Károly-féle háznak házmesteréhez Hodesmann Jánosnéhez betoppant a férje, a kitől hat hónap óta elváltan él. Hodesmann Jánost ugyanis azért hagyta ott, mert ga-

Rádium.

Már a régiiek sejtetek némely ritka ásványvízben oly titkos gyógyerőt, melyet mágneses jelenségekkel magyaráztak. Az igazi okot azonban csak a legújabb korban ismerték meg, amidőn néhány gyógyforrásban rádiumot fedeztek fel. Hazánkban ezen csodás elem eddig egyedül a Schmidthauer-féle **IGMANDI** keserűvízben találtatott, s így érthető a vele elérhető meglepő gyógyeredmény. Már fél pohárral használva eltávolítja a gyomorban és belekben fészkelő sokféle komoly betegség csiráját s ezzel elejét veszi a baj kifejlődésének. Mint ivó-kúra gyomor- és bélbajokban, továbbá **elkövéredés, szívelhajasodás** s azzal járó **fulladásnál, sárgaság, máj- és lepdaganat, oukorbetegség, aranyér, csúsz és köszvénynél, vérbőségnél** stb. kitűnő eredménnyel használható. Kapható mindenütt. Nagy üveg 50 f, kis üveg 30 fillér. Főszétküldés a forrástulajdonos: **SCHMIDTHAUER LAJOS** gyógyszerésznél, Komáromban

Gyermekjáték, hangszerek, bőrárak.

Nagy karácsonyi vásár olcsó árak mellett óriási választékban **LAMPL FERENC** üzletében **KASSA, Főutca 89-ik sz. alatt**

rázda iszákos munkakertülő ember, aki nem kereset semmit és a feleségét ütötte verte.

Az asszony brutális férje elől Szepsiről Kassára költözött és itt mint házmesternő tisztességesen kereste meg a kenyerét. Értelhető volt az ijedelme, amikor ma délben 1 órakor férje belépett a szobájába és azt kívánta tőle, hogy ebédet adjon neki. Amikor az asszony ezt megtagadta, Hodemann kést rántott elő és először a bal karjába, azután a jobb hóna alatt a mell fölé döfte. Mire a szomszédok az asszony sikoltozására a szobába értek, a szerencsétlen nő már elvesztette eszméletét, a férfi pedig elmenekült.

Nemsokára megjelentek a helyszínen a mentők, akik a súlyosan sérült nőt a kórházba szállították. Sárosi Árpád ügyeletes rendőrtisztviselő és dr. Nagy Géza tiszti orvos szintén megvizsgálták. A hóna alatt levő sérülés rendkívül súlyos, mert valószínűleg nemesebb belső szerveket sértett meg, de felépülésében hisznek az orvosok. A vérengző Hodemann eltűnt, de erélyes nyomozást indítottak utána.

— **Elhunyt jogtanár.** Schulek Gusztáv az eperjesi jogakadémia tanári karának nevezte e hó 17-én 86 éves korában meghalt. Schulek 1851-től 1901-ig működött szakadatlanul az eperjesi jogakadémián és jogtanárságának 50. évfordulója alkalmából nagy óvációk közepette lépett nyugalomba. Schulek 1841-ben tette le az ügyvédi vizsgát, a szabadságharc alatt mint eperjesi nemzetőr résztvett a kassai, bódi, pethőszinyei és tarcai ütközetekben, majd 1849. április 13-án elfogták és a tarnowí fogházba zárták. Onnan kiszabadulva lett az eperjesi jogakadémia tanára, de az abszolút korszakban még sok üldözésnek volt kitéve.

— **Delegált bíróság.** Fuhrmann Andor eperjesi kir. ügyész ez év folyamán egy szóváltás kifolyásaként kardpárbajt vívott Elzász Manó ottani mérnökkel. A párbaj jelentéktelen sérülésekkel végződött. Most, hogy a bíróság elé kerültek a felek párbajvetsége miatt, a kir. ügyész az eperjesi kir. törvényszék egész bírói karának érdekeltége okából más érdeketlen bíróság delegálását kérte a párbajvetsége elbírálása céljából. A kir. Kuria ezen kérelem folytán a koronaügyész indítványára a kassai kir. törvényszéket jelölte ki, mint delegált bíróságot, mely ez ügyben legközelebb ítéletet fog hozni.

— **Közmunkák.** A kassai kereskedelmi és iparkamarához számos pályázati hirdetés érkezett be, amelyek közmunkákra vagy szállításokra vonatkoznak. Az érdeklődő vállalkozóknak bővebb felvilágosítást a kamara tudakozódó irodája nyújt.

— **A korcsolyázás kezdete.** Amint értesülünk, az idei korcsolyázó szezon alig fog karácsony előtt megkezdődni. Ennek oka abban rejlik, hogy a korcsolyázó egyetlen nem áll elegendő víz rendelkezésére. A Hungaria-malom érdeke, amely vízi hajtóerejét tudvalevőleg szintén az Új-Hernádból kapja, ebben a tekintetben ellenkezik a korcsolyázó közönségével és így a jég előállítása körül mindig nehézségek keletkeznek. A beiratások a rendes árban csak e hó 24-ig bezárólag eszközölhetők, azontul minden jegy ára két koronával drágább.

— **Új vasut a Felvidéken.** Az orlopodolini vasutvonal kiépítése egyre jobban közeledik a megvalósulás felé. Az egymillió koronát kitevő építési költségek 95,000 koronával már biztosítva vannak; most Szepesmegye 30,000 koronával járul az építési költségek fedezéséhez. A vasut építését a jövő év folyamán okvetlenül megkezdik.

— **A politika és a kamarási vita.** Sokat emlegetnek most egy esetet budapesti főúri körökben. Egy főúr, aki egyúttal császári és királyi kamarás, hazafias felhangolásában elhatározta, hogy a dinasztia szolgálatáról lemond, s benyújtotta elhatározása eredményét: a lemondást a császári és királyi kamarásságról. Azóta mindennap várta a felmentést, míg végre megjött a nagy pecsétes levél. Csak ez állott benne:

„A kamarási rangot el lehet valakivel venni, de arról lemondani nem lehet.”

— **Nősülhetnek-e a hadkötelesek?** Az exlex állapot tudvalevőleg azzal a hátránnyal is jár a többek között a közönségre, hogy nagyban akadályozza a házasságkötéseket is. Azok a harmadik korosztálybeli hadkötelesek ugyanis, akik rendes körülmények között a katonai szolgálatra alkalmatlanságuknál fogva mar március hó elsejétől fogva nősülhetnek volna a rendes körülmények között, törvényen kívüli állapotban ettől a jogtól meg vannak fosztva. A legutóbbi exlex alatt ugyan megengedték az ilyen hadköteleseknek, hogy a következő év január elsejétől kezdve kivételes nősülési engedély nélkül is köthetnek házasságot, azonban az idén erre vonatkozólag még nem történt intézkedés.

— **A zálogházak és a bélyegilleték.** A kereskedelmi miniszter értesülvén arról, hogy több kézi zálogüzlet-tulajdonos a zálogjegy lejárt, meghosszabbítása, kiváltása és elárverezése közötti időtartamra a zálogkölcsondíj teljes összegét, tehát a kincstári illetéket is beszédi a felektől, holott a kincstár tőlük az illetéket nem követeli, — fölhívta a másodfoku iparhatóságokat, így a kassait is, hogy értesítsék a kézi zálogüzlet-tulajdonosokat, hogy e tényük törvénybe ütközik és büntetendő. Egyúttal elrendelte, hogy ez a tilalom a zálogházak látható helyén kifüggesztessék és reá nyomassék a zálogjegyekre is.

— **Az orvosság ára.** A belügyminiszter leiratában értesítette Kassa város hatóságát, hogy több olyan orvosságnál, amelyeknek az árai ingadozásnak vannak alávetve, szükségesnek látta az áregységnek a viszonyokhoz mért változtatását. A belügyminiszter közli a törvényhatósággal az 1906. évi január elsejével életbelépő új árak jegyzékét, amelyben mintegy 160 orvosság van felsorolva, külön az embereknek, külön az állatoknak valók.

— **Disznótör minden szombaton.** Pranger János löcsei házi vendéglőjében minden szombaton disznótör tartatik, melyre a tisztelt közönség figyelmét ezennel felhívjuk.

SZINHÁZ.

A karácsonyi ünnepek műsora. Hétfőn délután a Granadai vőlegényt adják Diósi, Nagy Aranka, Csörög a jó szerepekben. Este Dobó Katica kerül színre Kálival. Kedden délután a Danzigi hercegnő, este a Náni népszínmű.

• **Odry Árpád vendégzereplése.** Nemcsak Kassán de budapesti színházaknál is napirenden vannak a betegeskedések, ennél fogva a műsorváltozások a Nemzeti Színházban legkivált. Ennek dacára Somló igazgató, nem óhajtván egy héten kétszer zavart okozni a kassai színház műsorában, készséggel átengedte nekünk Odryt pénztekre és szombatára. Először a Monna Vannában Prinziállat, majd a Nőkbarátjának

Ryonját. Odryt nagyon szereti a kassai közönség és méltán, mert másfél évi itt léte alatt nem egy kedves estét szerzett a publikumnak.

Mióta az ország első műintézetében fejlesztí szép tehetségét, még fokozottabb iránta az érdeklődés, amit a nagyarányú pénztári előjegyzés is megerősít. Monna Vanna szerepét, amit eddig Komjáthy né kreált most Fáy Flóra játsza. Komjáthy és Szegő játszanak még jelentősebb szerepeket benne. A Nők barátjában az egész drámai személyzet szerepel.

Megjelent!

Megjelent!

Kassa

sz. kir. város és Abaujtona vármegyei
Cim- és lakásjegyzéke
1906. évre.

Szerkesztette: **KOCZÁNYI BÉLA.**

— **Ára 6 korona.** —

A mű kapható úgy Koczányi Béla kiadó-hivatalában, Kossuth Lajos-utca 22., valamint minden helyi könyvkereskedésben is.

Ezen 21 ivre terjedő címkönyv tartalma a következő részekből áll:

1. Kassa közigazgatási beosztása, utcáinak elnevezése. Ház-tulajdonosok névjegyzéke . . . 1—24 „
2. Egyházi, katonai, polgári hatóságok. Hivatalok, intézmények és tanintézetek . . . 25—56 „
3. Egyesületek és körök . . . 57—64 „
4. Pénzintézetek. Gyárak és vállalatok . . . 65—74 „
5. Ügyvédek, orvosok, mérnökök stb. lakcímei . . . 75—80 „
6. Gyárosok, iparosok és kereskedők lakcímei szakcsoportok szerint . . . 81—104 „
7. Kassai cim- és lakásjegyzék betűrendben. (Tartalmaz mintegy 12000 címet, megjelölve *-al az összes választási jogosultsággal bírókat. Telefonszámoknál a felhívási szám jelezve) . . . 105—214 „
8. Abaujtonavárm. közigazgatási beosztása. Az összes községek betűrendben, címárral, mely az összes választók névsorát is kiténteti. (Összesen mintegy 18000 cím.)
1. rész. . . . . 1—104 „

Karácsonyi és ujévi ajándék hölgyek számára

a legalkalmasabb kapható

Pallaghy Kálmán

drogueriájában és illatszerüzletében
Kassa, Fő-utca 91. szám alatt.

Francia és angol illatszerek

diszes dobozokban.

Hölgypor, szappan, szobailatok, kölni vizek. A lapokban hirdetett összes női piperecikkek és specialitások eredeti áron kaphatók.

Régi ékszer legmagasabb árban vásárolunk.

Óriási választék különféle ékszerujdonságokban. Különféle árak szerint.

MEGNYILT

a

karácsonyi ékszer-kiállítás

LANDAŰ A.

saját gyártmányu ékszer, arany és
ezüst nemü üzletében

Kassa, Fő-utca 63.
(VÁROSHÁZA)

**A nagyközönség a ragyogó ki-
állítást minden bevásárlási**
===== **kényszer nélkül** =====

naponta megtekintheti.

A kiállítás megtekintésénél a közönséget szívesen látja a tulajdonos.

Telefon interurban: 110. — Rendelések telefon útján is eszközölhetők.

Vidéki megrendelésekre bármely ékszerkollektiót megtekintés végett megküldünk.